

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

Het begin van iets moois

Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs 2020 / ISH Dance Collective
Laudatio door Cathelijne Broers, directeur Prins Bernhard Cultuurfonds
23 november 2020, De Kromhouthal in Amsterdam

[Laudatio]

Vondelpark, eind jaren negentig. De zon schijnt, de sfeer is relaxed. Meisjes gooien een frisbee naar elkaar, wandelaars laten hun hond uit, jongeren luiëren op het gras. Op een van de paden in het park hangt een groepje inline skaters rond. Fanatiek proberen ze nieuwe tricks uit. Razendsnel slalommen ze op wieltjes door een lange rij van flessen heen. Ze dagen elkaar uit, drinken een biertje en hebben plezier.

De behendigste van het stel, dat ben jij, Marco [even naar Marco kijken], een danser, een acteur, vergroeid met zijn skates. Een opvallende verschijning met rastahaar in felle kleuren. Een jonge gast uit Vlaanderen, met Amsterdam als zijn nieuwe thuis. Die álles uit het leven wil halen en één grootse droom heeft: deze 'skills van de straat' naar het theater brengen.

Daar in het park is ISH geboren, ontpint zich de eerste voorstelling waarmee ISH in januari 2000 de theaters bestormt. Het is een spetterend debuut, een nog niet eerder vertoond danspektakel. Met een cast van inline skaters, hiphoppers en breakdancers, en een halfpipe als decorstuk op het toneel. Niet in achteraf theatertjes voor een handvol toeschouwers, welnee, meteen op de grote podia van de schouwburgen, voor uitverkochte zalen.

Die overweldigende beginfase van ISH is vastgelegd in de documentaire *Wheels of Fortune* van Wilko Bello. In deze film zegt je iets, Marco, wat zó veel betekent. Namelijk: "Dit is ons eerste stuk. Het is niet van mij maar van óns."

Die woorden raken de kern van ISH. Een collectief van uitgesproken individuen, maar samen één dansfamilie. Kampioenen in hun eigen disciplines – in breakdance, martial arts, inline skating, videokunst, moderne dans en meer. Vrije geesten, op zoek naar theatrale verbinding. Als er een sleutelwoord zou zijn om ISH te duiden dan is het dat woord: verbinding. Tussen ISH-ers onderling. Tussen ISH en andere podiumkunsten, want onverwachte en avontuurlijke cross-overs vinden veelvuldig

plaats. Straatkunst verenigd met opera, of met een orkest. Baanbrekend is de samenwerking met de Junior Company van Het Nationale Ballet. In meerdere voorstellingen floreert de ongelikte sneaker naast de gracieuze spitz.

Het is die open blik die ISH kenmerkt. Wees ontvankelijk voor de ander, kijk eens om de hoek want daar wacht iets moois. Film, toneel, literatuur, beeldende kunst... ideeën zijn er overal. Zo leidt de Franse speelfilm Yamakasi tot de urban-sport-show Modern Samurai en wordt Shakespeares The Tempest verISH't tot wervelend danstoneel met luchtacrobatiek.

Niet voor niets heet ISH ISH. Het Engelse achtervoegsel voor '-achtig', zoals stylish of boyish, en in dit geval voor 'van alles wat'. Het DNA van ISH ligt in de traditie van hiphop. De cultuurvorm en 'way of life' waarin dj's en rappers van samples uit bestaande muziek iets volledig nieuws creëren, en daarmee een nieuw publiek bereiken. Die impact heeft ISH ook. Want terwijl beleidsmakers en podiumkunstenaars zich het hoofd breken over hoe de jeugd naar het theater kan worden verleid, zitten de zalen bij ISH grotendeels vol jongeren - van wie een deel vaak voor het eerst. En dat doet ISH niet alleen in Nederland, maar ook in theaters elders in de wereld, zelfs op Broadway, in een theater met de toepasselijke naam New Victory.

Marco, godfather van urban arts, founding father van ISH. Choreograaf, regisseur, artistiek leider... Jij bent de opper-ISH-er die orde schept en performers, disciplines en kunstvormen aan elkaar samplet. Natuurlijk kun je dat doen dankzij al die andere ISH-ers, ook zij die keihard achter de schermen werken. Maar het is dankzij jÓuw talent en persoonlijkheid dat ISH heeft kunnen uitgroeien tot het formidabele dansgezelschap dat het vandaag de dag is. JÍj hebt je droom van toen, als jonge skater in het Vondelpark, nagejaagd en het spel van de straat naar het theater gebracht.

In twee decennia tijd heeft ISH met een tsunami aan voorstellingen de theaterwereld overspoeld en opgefrist. En heeft het de podiumkunsten een nieuwe danstaal gegeven. Schopte ISH twintig jaar geleden nog tegen de schenen van de gevestigde kunstorde, inmiddels maakt het collectief er onlosmakelijk deel van uit. Maar gelukkig mét behoud van zijn vrije geest en rebelse karakter. ISH is een ruwe diamant die vooral niet gepolijst moet worden. Want het ruwe is het schone. Zoals theaterregisseur Titus Muizelaar verwoordde: "Het is de poëzie van de pleintjescultuur."

De nu vanzelfsprekende vriendschap tussen de kunst van de straat en het rode pluche van de theaters, het is de verdienste van ISH. Met bijzonder veel plezier en bewondering reiken we daarom de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs uit aan dit grensverleggende urban danscollectief.